

Tekoälystä hyötyä ja helppoutta hoivaan

Mitä ottaa huomioon, kun hoivatyöpaikalla suunnitellaan tekoälysovelluksen käyttöönottoa? Kokosimme työpaikkojen tueksi ohjeita ja arviointilomakkeen.

Tutustu ohjeisiin ja täytä lomake yhdessä henkilöstön kanssa jo ennen tekoälysovelluksen käyttöönottoa. Lomakkeen avulla on helppo myös käyttöönoton jälkeen pohtia toteutuneita vaikutuksia, sovelluksen toimivuutta ja hyötyjä.

Miten tekoäly auttaa hoivatyössä?

Tekoälypohjaiset sovellukset voivat helpottaa ja sujuvoittaa hoivatyön arkea. Sovelluksia voivat olla esimerkiksi puhekirjausohjelmat. Parhaiten työpaikalla käytettävien teknologian arvioijia ja kehittäjiä ovat aina niitä käyttävät työntekijät.

Pohtikaa työpaikalla yhdessä. **Voisiko suunniteltu teknologia:**

- nopeuttaa työtä?
- sujuvoittaa työpäivää?
- tuoda työn arkeen enemmän läsnäoloa, joustavuutta ja kiireettömämpää asiakastyötä?
- helpottaa oman työn suunnittelua, rytmittämistä ja hallintaa?
- tukea ammatillista osaamista, esimerkiksi kirjaamisessa tai suomen kielen hallinnassa?

Tekoäly voi tuoda haasteita

Tekoälysovellukset eivät automaattisesti helpota työtä. Vaikutukset riippuvat käytännön toteutuksesta ja erityisesti siitä, miten sujuvasti sovellus saadaan sovitettua osaksi arjen työtä. Jos käyttöönotossa on haasteita, sovelluksen käyttö voi tuntua kuormittavalta tai hankalalta. Tällaisia kupruja voivat olla esimerkiksi puheentunnistuksen virheet, tekoälyn tuottaman kielen epäluontevuus tai puutteellinen yhteensopivuus muiden järjestelmien kanssa.

Vältä:

- tilanteita, joissa teknologian käyttö kilpailee asiakkaan kohtaamisen kanssa. Työn arki kuormittuu, jos ammattilaiset joutuvat jatkuvasti punnitsemaan, kumman he asettavat työssään etusijalle.
- eettisesti kuormittavia tilanteita, esimerkiksi arkaluontoisten asioiden käsittelyä asiakkaan läsnä ollessa. Eettinen kuormitus voi haastaa työn sujuvuutta ja vuorovaikutusta.
- epäselvyyttä siitä, mihin tekoälyn käytöstä syntyvää tietoa käytetään ja kuka sitä voi tarkastella. Epäselvyys voi heikentää luottamusta ja lisätä kokemusta valvonnasta.

Ota tekoälysovellus onnistuneesti käyttöön

1. Suunnittele perehdytys käytännönläheiseksi

- Kerro miten tekoälysovellus toimii työn arjessa ja miten sen tuottamaa tietoa arvioidaan.
- Liitä perehdytykseen konkreettisia esimerkkejä siitä, missä tilanteissa sovellusta tulee käyttää ja milloin käyttö kannattaa siirtää myöhemmäksi.
- Korosta tilanneherkkyyttä. Ammattilainen voi aina itse harkita miten toimia eri tilanteissa.

2. Ota henkilöstö mukaan jo suunnitteluvaiheessa

- Kun henkilöstö osallistuu kehittämiseen ja saa antaa kokeiluista palautetta, tekoälyn käytön hyväksyminen osaksi työtä vahvistuu ja käyttökokemus paranee.
- Pohdi yhdessä myös sitä, kenen työtä uusi ratkaisu helpottaa ja voiko se samalla muuttaa tai lisätä jonkun toisen työtehtäviä.

3. Varmista riittävät resurssit, selkeä viestintä ja mahdollisuus kokeiluun

- Kokeiluille on hyvä varata aikaa ennen uuden sovelluksen laajaa käyttöönottoa.
- Muista maltti käyttöönottovaiheessa. Varaa henkilöstölle riittävästi aikaa ja tukea uuden opetteluun, toimivien käytäntöjen kehittämiseen ja teknisten haasteiden selättämiseen.

Tekoälystä hyötyä ja helppoutta hoivaan -arviointilomake

Arvioinnin tavoite on tukea tekoälysovellusten käyttöönottoa hoiva-alan työpaikoilla, kuten hoivakodeissa ja kotihoidossa. Keskusteluun on hyvä ottaa mukaan työntekijöitä, esihenkilöitä, organisaation johtoa ja sovelluksen kehittäjiä.

- Keskustele yhdessä henkilöstön kanssa jo **ennen kuin sovellus otetaan työpaikalla käyttöön**.
- Pohdi erityisesti tekoälysovelluksen mahdollisia vaikutuksia työhön.
- Voit käyttää alla olevia kysymyksiä apuna keskustelussa. Kirjoita vastaukset lomakkeelle. Voit täyttää lomakkeen verkossa.
- Arvioi yhdessä samalla lomakkeella käyttöönoton jälkeen työpaikalla nähtäviä vaikutuksia.

Tekoälysovelluksen hyöty käytännön työssä

1. Kuvaile sovellusta ja sen käyttötapoja lyhyesti.

2. Minkä takia sovellus otetaan työpaikalla käyttöön?

3. Miten sovelluksen käyttö vaikuttaa työn arkeen?

4. Säästääkö sovellus henkilöstön työaikaa?

Säästää selvästi

Ei vaikuta

Säästää jonkin verran

Lisää selvästi

5. Lisääkö sovellus henkilöstön aikaa asiakkaan kanssa?

Lisää selvästi

Ei vaikuta

Lisää jonkin verran

Vähentää selvästi

6. Parantaako sovellus työn laatua?

Parantaa selvästi

Ei vaikuta

Parantaa jonkin verran

Heikentää selvästi

7. Vähentääkö sovellus henkilöstön työkuormaa?

Vähentää selvästi

Ei vaikuta

Vähentää jonkin verran

Lisää selvästi

8. Lisääkö sovellus vapautta valita työtehtävien aika tai paikka?

Lisää selvästi

Ei vaikuta

Lisää jonkin verran

Vähentää selvästi

9. Lisääkö sovellus työn hallinnan tunnetta?

Lisää selvästi

Ei vaikuta

Lisää jonkin verran

Vähentää selvästi

10. Parantaako sovellus tiedonkulkua?

Parantaa selvästi

Ei vaikuta

Parantaa jonkin verran

Heikentää selvästi

11. Vähentääkö sovellus keskeytyksiä työssä?

Vähentää selvästi

Ei vaikuta

Vähentää jonkin verran

Lisää selvästi

12. Vähentääkö sovellus toimintaan ja käytäntöihin liittyviä epäselvyyksiä?

Vähentää selvästi

Ei vaikuta

Vähentää jonkin verran

Lisää selvästi

13. Vähentääkö sovellus tehtävien tai työvaiheiden määrää?

Vähentää selvästi

Ei vaikuta

Vähentää jonkin verran

Lisää selvästi

Sovelluksen vaikutukset asiakkaan arkeen ja asiakastyöhön

14. Miten sovellusta käytetään asiakkaan läsnä ollessa?

15. Missä tilanteissa sovelluksen käyttö ei ole sopivaa?

16. Miten työpaikalla tasapainotetaan sovelluksen käyttöä ja asiakkaan kohtaamista?

17. Tukeeko sovellus asiakkaan kohtaamista?

Tukee selvästi

Ei vaikuta

Tukee jonkin verran

Heikentää selvästi

18. Parantaako sovellus asiakkaan hyvinvointia?

Parantaa selvästi

Ei vaikuta

Parantaa jonkin verran

Heikentää selvästi

Osaaminen ja käyttöönoton tuki

19. Vaatiiko sovellus henkilöstöltä uutta osaamista?

Vaatii selvästi

En tiedä

Vaatii jonkin verran

Ei vaadi

20. Miten varmistetaan, että henkilöstö osaa käyttää sovellusta?

21. Miten mahdollisissa virhetilanteissa toimitaan?

Johdon tuki teknologian käyttöönottoon

22. Miten työpaikan johto tukee sovelluksen käyttöönottoa?

23. Miten varmistetaan, että sovelluksen käyttöönottoon on riittävät resurssit?

Henkilöstön osallistuminen sovelluksen kehittämiseen

24. Kuinka paljon henkilöstö voi vaikuttaa teknologian käyttöönottoon?

Huomattavasti

En osaa sanoa

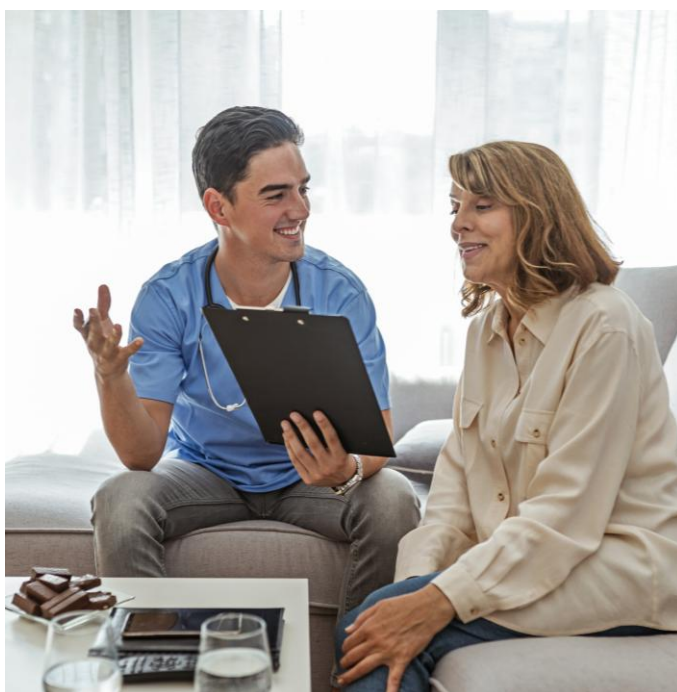

Jonkin verran

Ei juurikaan

25. Miten henkilöstön palaute ja kehitysehdotukset huomioidaan käyttöönoton jälkeen?

ASiantuntijamme

Teppo Valtonen
kehittämispäällikkö
030 474 2625
teppo.valtonen@ttl.fi

Heidi Lahti
tutkija
030 474 2504
heidi.lahti@ttl.fi

Työsuojelurahasto
Arbetskyddsfonden
The Finnish Work Environment Fund